

كوردە پەرلەمانتارەكانى عىراق دەگۆردىن

بە گۆيرەى هەوالەكان، لیستی هاویەپمانی كوردستان كە (٧٥) ئەندامى لە كۆمەڵەى نیشتمانی عىراقدا هەبە، بە نیازە ژمارەبەك لە ئەندامەكانى خۆى بگۆریت. گۆرینی ئەو پەرلەمانتارانە دەگەڕێتەوە بۆ كەمتەرخەمى و سستی نواندن لە ئەركەكانى خۆیان و شارەزایی نەبوونی زۆریەیان لە زمانى عەرەبى و بەشدارینە كردنیان لەبابەت و گفتوگۆكانى كۆبوونەوهكانى پەرلەمانى عىراق دا

یەكی لە نەخشەدارێزەرانى كوردەوه تیرۆرستییەكەى سلیمانى كوزرا

ماستەرنامە یەك پەيوەندى فیدراسیۆنى دوستایەتى تورك، ئەلمان ئالۆز دەكات

بەهۆى ئەو تیزەى ماجستەر كە فاتمە نینجەسەوى سكرتیری سەرۆكى فیدراسیۆنى كۆمەڵەى دوستایەتى تورك- ئەلمانیا، پیتشكەشى كردوو، شەر و ناكۆكییەكى زۆر لە نیوان فیدراسیۆن و حكومەتى توركیدا هاتۆتە ناراوه .

فاتمە نینجە سەو سكرتیری سەرۆكى ئەو فیدراسیۆنە كە سلیمانى دەمیریل، سەر كۆمارى پیتشوو توركیا و زۆر كەسایەتى بە ناو بانگى تیشى تیدا ئەندامن، تیزىكى ماجستەرى سەرنجركی سەبارەت بە بەشدارى ژنان لە شەرى رژگارى كورد پیتشكەشى كرد .

تیزەكە باس لەوه دەكات كە چۆن

سەربازە توركەكان دەسدریزی دەكەنە سەر تەرمى ژنانى كوردى كوزرا .

نینجەسەو دەئى: من كوردم، هەر بۆیە ئەو بابەتەم وەك تیزی ماجستیری خۆم هەلبژاردوو و كارم لە سەر كردوو و باشترین نیتیايشم لێ وەرگرتوو و ئەو تیزەش بە پارەى فیدراسیۆنى دوستایەتى تورك- ئەلمان نووسراوه . ئەو شیاوى باسە رۆلف رايدمان سەرۆكى ئەو

فیدراسیۆنە پشتیوانى لە نینجەسەو كردوو و توركەكانیش خوازى دەست لەكار كێشانهوى سەرۆكى ئەو فیدراسیۆنە دەكەن .

بە كار هینانى دەستەواژەكانى وەكوو ولاتى كوردستان، كۆلۆنیالیزمى تورك، شەرى رژگارى نەتەوى كوردان و نەرتەشى سدریزیكەرى تورك پۆتە هۆى كاردانەوهى سیاسەتمەدارانى تورك .

سەرگەوت حەسەن بەرێوهبەرى ناسایشى سلیمانى بە نازانسى فرانس پرینسى راگەیاندوو كە "هیزىكى هاوبەش لە هیزەكانى ناسایش و پیتشەمەرگە هیزشيان كردوو تە سەر مالى كێك لە پلاندارىزەرانى ئەو سى كوردوو خۆكۆرپییە تیرۆرستیانەى رۆژى سى شەممە لە شارى سلیمانى ئەنجام دران، نەمەش پوو هەوى نەهوى گومانلێكراوهكە بكۆریت و كەسێكى سەر بە ناسایشى شەهید و یەكێكى دیکەش بریندار ببیت .

بەرێوهبەرى ناسایشى سلیمانى لە درێژەدا روونپێكردۆتەوه كە هەولەكەى هیزەكانى ناسایش لەكاتژمى ٢٠٢٠ دەقیقە بۆ دەستگیرکردنى گومانلێكراویك لە گەڕەكى

هۆمەرە كۆز نەنجامدراوه و لە ناكامدا تیرۆرستەكە بە هۆى تەقاندنەوهى تى نین تى دەرگاوى بەشێك لە دیوارى خانوووهكەى رووخاندوو، بۆ بەرگریکردن لە خۆیشى نارنجۆكى دەستى بەكار هیناوه، شەرەكە قازیفە و چەكى سۆكى تێدا بەكارهاتوو، لە ئەنجام دا ئەفسەریكى سەر بەهیزەكانى پیتشەمەرگە بەناوى خەلیل عەبدوللا شەهید بوو و ناسایشكیش بریندار بوو، هەرچى تیرۆرستەكەیه بە بریندارى دەستگیر كراوه و لە رینگى گەياندنى بۆ خەستەخانه مردوو .

نەم تاوانبارە ببوو هۆى كوشتن و بریندارکردنى زیاتر لە ٣٠ كەس لە كوردوو تیرۆرستییەكانى رۆژى سێشەممەى رابردو .

لەم ڕۆژەدا
سەرەتا
گەشەكانى
بەنبو
دەوڵەتیبوونى
دۆزى كوردستان

سوونەكان دەیانەوى لەریگەى پەرلەمانەوه دەستوور بگۆرن

هێزە عەرەبە سوونەكانى عىراق، لەكاتى دەنگدان بەپیتشوووسى دەستوور بەسەر دووسەنگەرى جیاواز دابەشبوون . سەنگەرى یەكەم دژى دەستوور راووستاوه و دەنگى پێنەدا، سەنگەرى دووهم بە مەرج پیتشووانى لێكردو (بەلێ) ی پینگوت . بەلام ئیستا هەموو هێزە عەرەبە سوونەكان لە دیدارو كۆبەنەوه و هەولێ بەردەوامدان تا بە چىرى و بەیەكگرتووى بەشدارى لەهەلبژاردنەوهى كۆمەڵەى نیشتمانی عىراق دا بگەن . ئەوان بۆ ئەوه كاردەكەن تا دەنگى زۆر بھێنن و رێژەبەكى بەرچاوه كورسیەكان سەۆگەر بگەن، ئەوان لەو یارەدان ئەگەر ژمارەبەكى زۆر كورسیان بە دەست هینا، لەمیانەى پەرلەمانى عىراقەوه دەتوانن بەمەرامى خۆیان بگەن و گۆرانكارى لە دەستووردا بگەن . سوونەكان هەموویان لەگەڵ گۆرینی چەند بڕگەبەكى دەستوورى پەسەند كراودان . لەم بارەبەوه عەدنان ئەلدلىمى سەرۆكى گشتى كۆنگرەى ئەهلى عىراق بە رۆژنامەى (عكاف) ی سعودى راگەياندوو كە ئەوان لەخۆئامادەكردن دان تا لەپەرلەمانى داهاوتوودا كاربەریان هەبێ و بتوانن خواستەكانى خۆیان بەدى بھێنن و بڕگەكانى دەستوور بگۆرن .

كۆمارى ئیسلامى ئىران دوو گەریلا رادەستى توركیا دەكاتەوه

بەگۆیرەى هەوالەكان، كۆمارى ئیسلامى ئىران بەپێى ئەو رێككەوتنەى لەگەڵ رژیمی توركیاى كوردوو سەبارەت بە رادەستکردنەوهى ئەپارانی رژیمەكانیان، لە هەفتەى رابردوودا (٢) گەریلاى كۆنگرەى گەلى كوردستان (PKK) ی جارانى رادەستى رژیمی توركیا كردۆتەوه . بەگۆیرەى هەوال بەر لەرادەستکردنەوهى ئەو دوو گەریلاى كۆنسىۆلگەرى توركیا پێوهندى بە وەزارەتى

دەرەوهى توركیا گرتوووه و ئەوانیش لە رینگەى بالیۆزخانەى ئىران لە ئەقەرەوه پێوهندیان بە وەزارەتى دەرەوهى كۆمارى ئیسلامى ئىران كردوووه و هەردوولا هاوكارى ناسایشى ئیوانیان سەرراست كردۆتەوه و داوايان لە دەزگای نیتلاعاتى نوسستانی نازەربایجانى رۆژناوا كردۆتەوه تا هاوكارى پنیویست بکات. دوواتر لە سەر رەزامەندی نوستاندارى ئەو پارێزگایە ئەو ٢ گەریلاى رادەست كراونەتەوه

حازم شەعلان بۆ شوینیكى نادیار دەگوازیتەوه

سەرچاوهبەك لەپۆلیسى بەریتانییەوه(ئسكۆتلەندیارد) كەتایبەتە بەهەلاچۆكردنى تیرۆر، رایگەیاندى كە رۆژى هەینی(١٠/٢٨) دوو تیرۆرست هەلیانكوتاو تە سەرماڵى (ئەسكەندەرانى) پارێزەرەكەى (حازم شەعلان) ی وەزیری پیتشوو بەرگری عىراق، كە ئیستا مالى لەباكوری رۆژەلانى شارى لەندەنى پایتەختى بەریتانیایە .

سەرچاوهكەى پۆلیس وتى پیدەچیت ئەو تیرۆرستانە بەپیلانى ولاتانى دروسی عىراق هاتبیتتە لەندەن بۆ كوشتنى (شەعلان) چونكە شەعلان نوژمىكى سەرەسەختى دەست تیرۆردانى ولاتانى دروسییە

لەناوخۆى عىراق بەتایبەت (كۆمارى ئیسلامى ئىران و سوریا) ئەمەوىەك لەپاسەوانەكانى ئەوتەلارەى ئەسكەندەر انسى تیدا دەژى هەوالەكەى پیتشاستكردوووه راشیگەیاندى كە هەولێ تیرۆرکردنەكە سەرینەگرتوووه (ئەسكەندەرانى) سەلامەتە .

رۆژە

هەنگاو هەلێنانەوه بەرهو بنیاتنانى كۆمەڵگەى ژيارى و مەدەنى ،پنیویستى بەزەمىنە و رێباز و سیاسەتێكى هاوچەرخانە هەبە . دەبێ لە دەستپێكدا ئەو رێكخراوانە دابەرزین كە مەبلى سقیل بوون و ژيارى و پیتشكەوتنخوازانەیان هەبە . ئەگەر دامەزرادەكانى كۆمەڵگەى مەدەنى بەكردوو سەریان هەلدا، دامەزران و دەست بە كا ربوون، ئەوكاتە دەتوانن باس لە هەنگاو هەلێنانەوه بەرهو كۆمەڵگەى مەدەنى بكړیت . لە هەر نیشتمانی و ولاتێكدا ئەگەر دەستلەت باوەرى بە سقیل بوون و كۆمەڵگەى ژیا ریهوه نەبیت، باسكردن لە بنیاتنانى ئەو كۆمەڵگەبە لە خەون و تراویلكە دەچێ، ئەگەر دەستلەت و فەرمانرەوايانیش لە ناخى خۆیانەوه باوەریان بە ئا فراندنى كۆمەڵگەى سقیل و ژيارى هەبوو، هەنگاوكان بەخێراى هەلدەگێرێنەوه و پیداوپیستەكانى دامەزرادەكان فەرهم دەكرین . بەلام تا حزب و دەستلەت بىر لە زۆركردنى بارەگاكانى خۆیان بەكەنەوه، بارەگا و بنكەكانى خۆیان بۆ گەڕەك و شۆینە گشتیەكان بگوازنەوه، نەك هەر كۆمەڵگەى مەدەنى بنیات نانى، بەلكو مەیل و هەنگاوكانیش زیندە بەچال دەكرین . مخابن دواى ١٤ سال و نیو لە فەرمانرەواى خۆمالى و سەرپشككردنى حزب و سەرکردەكانى، تازە بەتازە كۆبەرێك لەسەر زۆركردن و كردنەوهى بارەگاكان لە نۆ گەڕەكە میلیلى و گوند و شارە دیکانى دەكرێ . دەیان بالاخانە بەناوى بارەگای حزب لەنۆ گەڕەكەكاندا دروست دەكرین، رەنگ دەكرین و دەپازیند رینەوه . زۆركردنى بارەگا لە نۆ گەڕەك و شارەكاندا دیاردەبەكە ناساستە، كۆمەڵگە بەرهو مشەخۆرى و میلیتاریست تاوهدات . پیتشوانەى یاساو ریساکانى كۆمەڵگەى سقیل و ژیا رى بوونە . ئەگەر بەراورد لە نیوان حزبەكانى كوردستان و ولاتانى دیکەدا بگەین، دەبینن زۆریەى حزبە دەستەلاتدارەكانى ولاتان، لەو شارە گەورەنەى كە ژمارەى دانیشتونان بە قە د ژمارەى دانیشتونى باشوورى كوردستان دەبێ، جگە لە بارەگایەك زیاتریان نیه . بەلام چ پارێكى شاراوه لە پشت زۆركردنى بارەگای حزبەكانى كوردستان لە نۆ گەڕەك و دیهات و شارە دیکاندا هەبە ؟! حزبى واھەبە لە تاكە شارێكدا زیاتر لە ٥٠ بارەگای هەبە، ئایا بەم ژیرى و لێكدانەوبە بواری هەنگاو هەلێنانەوه بەرهو بنیاتنانى كۆمەڵگەى مەدەنى ماوەتەوه ؟! ئایا لە نۆ هاوكیشەى پیتشپركى زۆركردنى بارەگای حزبى دا، چەمكێك بۆ دارپشتن و خۆپندنەوهى كۆمەڵگەى مەدەنى دەدۆزێتەوه ؟! ئایا دیموكراسى ئەوبەكە حزبە زەلیۆ داراكان بە ئارەزووى خۆیانەوه زنجیرە بارەگاكانیان لە نۆ شارەكاندا بگەنەوه ؟! راشكارانە دەلێن : زۆركردنى بارەگا لەنۆ گەڕەك و شارەدیکاندا تەواو پیتشوانەى بانگەشەكانە و رێگێكى ئاشكاراشە لەبەردەم هەنگاو هەلێناوه بەرهو بنیاتنانى كۆمەڵگەبەكەى هاوچەرخ و ژيارى، قوت دەكریتەوه .